

Alþingi – nefndasvið
bt. umhverfis- og samgöngunefndar
Kirkjustræti
101 Reykjavík

Efni: Umsögn um frumvarp til umferðarlaga, 149. löggjafarþing – 219. mál

Reykjavíkurborg sendi inn umsagnir um frumvarp til nýrra umferðarlaga til samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins þann 16. mars og 10. ágúst sl. Við frekari vinnslu frumvarpsins var tekið tillit til hluta athugasemda borgarinnar og ber að þakka fyrir það.

Reykjavíkurborg fagnar því að í frumvarpinu sem nú hefur verið lagt fram er göngugata skilgreind og settar eru fram reglur sem skulu gilda á göngugötum. Þá eru í frumvarpinu nánari reglur og skilgreiningar um hjólréiðar, t.d. hjólastíga og hjólareinar. Þessi ákvæði eru mikilvægur lagalegur grundvöllur fyrir framþróun í virkum samgöngum.

Reykjavíkurborg fékk frumvarpið ekki formlega sent til umsagnar frá Alþingi, sem kemur nokkuð á óvart þegar lítið er til fyrri athugasemda borgarinnar við vinnslu frumvarpsins. Reykjavíkurborg óskar sérstaklega eftir umsagnarbeiðnum um málefni umferðar, umferðaröryggis og annars er varðar þennan víðfeðma málaflokk í framtíðinni.

Helstu athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins eru eftirfarandi:

3. gr. Skilgreiningar

Í 29. gr. frumvarpsins segir m.a. „Eigi má leggja ökutæki: c. í snúningshaus botnlangagötu.“ Í frumvarpinu er snúningshaus hins vegar ekki skilgreindur. Lagt er til að sett verði skilgreining á snúningshaus í 3. gr. Tillaga að skilgreiningu á snúningshaus er eftirfarandi: „Staður þar sem vegur hefur verið breikkaður svo nægjanlegt rými sé til staðar fyrir ökutæki að snúa við, oft við enda vegar.“

7. gr. Fyrirmæli og leiðbeiningar fyrir umferð

„Ökumanni er óheimilt að aka gegn rauðu ljósi. Við rautt ljós skal ökutæki stöðvað áður en komið er að stöðvunarlínu eða, ef stöðvunarlínu vantar, umferðarljósastólpa.“

Því er fagnað að í frumvarpinu sé lagt bann við akstri gegn rauðu ljósi sem er nýmæli í umferðarlögum. Lagt er til að skýrt verði nánar frá því hvað felst í þessum fyrirmælum með því að bæta við greinina að ökumaður skuli stöðva við gult ljós nema það sé ekki mögulegt án þess að valda sjálfum sér eða öðrum hættu. Það eru skilaboðin sem gefin eru erlendis, t.d. í Svíþjóð.

20. gr. Að snúa ökutæki, aka aftur á bak og skipta um akrein

„Ökumaður á aðrein skal aðlaga hraða ökutækis síns umferð á þeirri akrein sem hann ætlar inn á og fara af aðreininni strax og það er unnt án hættu eða óþarfa óþæginda. Ökumaður á akrein sem umferð af aðrein fer inn á skal auðvelda þeirri umferð akstur inn á akreinina.“

Lagt er til að hér verði bætt við skýringu á því hvernig ökumaður auðveldi umferð af aðrein akstur inn á akreinina, t.d.: „... með því að gefa hæfilegt svigrúm eða skipta um akrein þar sem tvær akreinar eða fleiri eru í sömu akstursstefnu og aðstæður leyfa.“

21. gr. Akstur við biðstöð hópbifreiða í almenningssakstri o.fl.

Lagt er til að hér verði fjallað um forgangsreglur þeirra sem hjóla eftir hjólastíg og farþega sem stíga út úr hópbifreiðum í almenningssakstri beint út á hjólastíg. Lagt er til að settar verði inn sambærilegar reglur og gilda í Danmörku; Ef stigið er beint út á hjólastígin á stoppistöð, eiga farþegarnir forgang, enda hafa þeir ekki svigrúm til að bregðast við. Ef farþegar stíga út á göngustíg eða biðstöðvarsvæði afmarkað frá hjólastígnum þá víkja gangandi þegar þeir fara yfir hjólastígin.

27. gr. Sérstakar skyldur gagnvart gangandi vegfarendum

„Ökumaður sem nálgast gangbraut þar sem umferð er ekki stjórnað af lögreglu eða með umferðarljósum skal aka þannig að það valdi ekki gangandi vegfaranda á gangbrautinni eða á leið út á hana hættu eða óþægindum.“

Gönguþveranir sem er stjórnað með umferðarljósum eru ekki gangbrautir. Þetta er í samræmi við framsetningu leiðbeininga Vegagerðarinnar og Reykjavíkurborgar á útfærslu gönguþverana. Gangbraut er ein gerð gönguþverana. Gönguþveranir sem stjórnað er með umferðarljósum (stundum kölluð gangbrautarljós) er önnur gerð gönguþverana. Ekki er um eiginlega gangbraut að ræða enda stangast sum ákvæði um gangbrautir á við hegðun við gangbrautarljós. Lagt er til að greinin verði: „Ökumaður sem nálgast gangbraut þar sem umferð er ekki stjórnað af lögreglu skal aka þannig að það valdi ekki gangandi vegfaranda á gangbrautinni eða á leið út á hana hættu eða óþægindum.“

29. gr. Sérstakar reglur um bann við stöðvun eða lagningu ökutækis

„Að undanskildum þeim ökutækjum sem stæði eru ætluð er bannað að stöðva eða leggja ökutæki á eftirtöldum stæðum: Liður b: „á biðstöð hópbifreiða í innan við 15 metra frá merki.“

Hér er heldur óskýrt hvor átt er við 15 metra frá merki í báðar áttir eða einungis 15 metra í akstursstefnu frá merki. Lagt er til að bætt verði við lið b „í báðar áttir“, líkt og var í drögum að frumvarpi til umferðarlaga í vor, þ.e. „á biðstöð hópbifreiða í báðar áttir frá merki.“

62. gr. Stjórnendur dráttarvéla, vinnuvéla, léttra bifhjóla og torfærutækja

„Enginn sem er yngri en 13 ára má stjórna léttu bifhjóli í flokki I.“

Reykjavíkurborg hafa borist allnokkrar kvartanir frá íbúum vegna glannalegs vespuaksturs ungra ökumanna á göngustígum. Einnig hafa allnokkur slys orðið meðal þessa hóps ökumanna. Lagt er til að aldurstakmarkið verði hækkað upp í 15 ár og gerð verði krafa um fræðslu líkt og tíðkast í nágrennalöndunum. Í Danmörku er t.d. 15 ára aldurstakmark til að mega stjórna léttu bifhjóli í flokki I og einnig þarf að fá tiltekið leyfi til þess með því að taka námskeið (d. knallertundervisning).

85. gr. Takmörkun eða bann umferðar um stundarsakir

Heimild sveitarstjórna til gjaldtöku af nagladekkjum, sem var í fyrri drögum að frumvarpi sl. vor, hefur verið tekin út úr 85. gr. um takmörkun eða bann umferðar um stundarsakir.

Óskir Reykjavíkurborgar um að gjaldtökuheimild sveitarstjórna vegna negldra hjólbarða verði í nýjum umferðarlögum eru hér með ítrekaðar. Notkun negldra hjólbarða hraðar sliti á götum sem veldur heilsuspillandi svifryksmengun. Rannsókn á uppruna svifryks (PM10) í Reykjavík árið 2015 bendir til að um 80% af svifryki stafi af bílaumferð; 50% séu malbiksagnir og um 30% sót. Í áætlun umhverfis- og auðlindaráðuneytisins um loftgæði á Íslandi er markmið um að „fækka árlegum fjölda daga þar sem svifryk fer yfir skilgreind heilsuverndarmörk af völdum umferðar úr 7-20 skiptum niður í núll skipti fyrir árslok 2029.“ Lagt er til að eftirfarandi ákvæði verði bætt við 85. gr.: „Sveitarstjórn er heimilt að ákveða gjald vegna notkunar negldra hjólbarða á nánar tilteknum svæðum, fyrir ákveðið tímabil eða ákveðin skipti, að höfðu samráði við Vegagerðina. Utan tímabils er notkun negldra hjólbarða á vélknúnum ökutækjum óheimil.“

F.h. umhverfis- og skipulagssviðs Reykjavíkurborgar,

Þorsteinn R. Hermannsson,
samgöngustjóri